

PUBLICACIONES RECIBIDAS¹

ALONSO GONZÁLEZ (Joaquín-Miguel), *Co-lección etnográfica: Museo de León*. León: Junta de Castilla y León. Consejería de Educación y Cultura, 1997. 150 pp.: il. (Estudios y catálogos, 8).

Gli Anni Santi nella Storia: atti del Congresso Internazionale, Cagliari 16-19 ottobre 1999, a cura di Luisa D'ARIENZO. Cagliari: Edizioni AV, 2000. 692 pp.: il.

L'arqueologia fa ciutat: les excavacions de la Plaça de Cisneros: València 2000: [exposició Galeria de Tossal, 9 de novembre de 2000: catàleg]. València: Ajuntament de València, 2000. 11 pp.: il.

BALARD (Michel), *Croisades et Orient latin: XIe-XIVe siècle*. Paris: Armand Colin, Cop. 2001. 272 pp.: il. (Collection U. Histoire).

BALCELLS (Albert), *Antoni Rubió i Lluch, historiador i primer president de l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2001. 42 pp., 4 láms.

BARCELÓ Crespí (Maria), *Agnès de Pacs i l'entorn humanista*, "Memòries de l'Acadèmia Mallorquina d'Estudis Genealògics, Heràldics i Històrics", 10 (Palma, 2000), pp. 55-108.

BATLLE I GALLART (Carme), *La alhóndiga, centro comercial de Barcelona, du-*

rante el siglo XIII, "Oriente e occidente tra Medioevo ed Età Moderna: studi in onore di Geo Pistarino" (Génova: Glauco Brigati, 1997), pp. 61-81

— y BUSQUETA RIU (Joan J.), *Príncipe y ciudades en la Corona de Aragón en el siglo XV*, "Principi e città alla fine del Medioevo" (Pisa: Pacini, 1996), pp. 333-355.

BAUCELLS REIG (Josep), *Les relacions, adés amicals, adés discordants, entre el monestir de Sant Cugat del Vallès i la seu episcopal de Barcelona al llarg de la història*, "Analecta Sacra Tarraconensia", 73 (Barcelona, 2000), pp. 5-62

BAUTIER (Robert-Henri), SORNAY (Janine), *Les sources de l'histoire économique et sociale du Moyen Âge*. Paris: Centre National de la Recherche Scientifique, 2001. T. 2, *Les états de la Maison de Bourgogne: v. 1. Archives centrales de l'Etat bourguignon, 1384-1500. Archives des principautés territoriales. 1, Les principautés du Sud. 2, Les principautés du Nord*. Supplément, *Comtés de Hollande et Zélande et duché de Gueldre* par Michel VAN GENT.

BERNAT I ROCA (Margalida), SERRA I BARCELÓ (Jaume), *La síquia d'En Baster: segles XIII-XVIII*. Palma de Mallorca: Museu de Mallorca, 2000. 124 p., 4 pp.

¹Relación confeccionada por Rosa Mayordomo Font.

de lám. (Quaderns de Ca la Gran Cristiana, 13).

BERTRÁN ROIGÉ (Prim), *L'alimentació dels pobres, hostes i servidors al Palau Pontifici d'Avinyó: 1375*, "Acta historica et archaeologica mediaevalia", 20-21 (Barcelona, 2000), pp. 369-380.

Bibliothèques ecclésiastiques au temps de la papauté d'Avignon. Paris: Centre National de la Recherche Scientifique, 1980-2001. T. 2, *Inventaires de prélats et de clercs français*, publiées par Marie-Henriette JULLIEN DE POMMEROL et Jacques MONFRIN. Paris: CNRS, 2001. 658 p. (Documents, études et répertoires, 61) (Histoire des bibliothèques médiévales, 12).

BOCCACCIO (Giovanni), *Famous women*, edited and translated by Virginia BROWN. Cambridge, Mass.: Harvard University Press [etc.], 2001. XXV, 530 pp. (I Tatti Renaissance Library, 1).

BRUNI (Leonardo), *History of the Florentine people*, edited and translated by James HANKINS. Cambridge, Mass.: Harvard University Press [etc.], 2001. Vol. 1, *Books 1-4*. XXIV, 520 p. (I Tatti Renaissance Library, 3).

Carteggio degli Oratori Mantovani alla corte Sforzesca: 1450-1500: [Archivio di Stato di Mantova, Archivio Gonzaga, Carteggio estero, Milano, E. XLIX.3, buste 1620-1634], coordinazione e direzione di Franca LEVEROTTI. Roma: Ministero per i Beni e le Attività Culturali. Ufficio Centrale per i Beni Archivistici, 1999-2000. Vol. 3, *1461*, a cura de Isabella LAZZARINI. 470 pp.

CASTILLÓN CORTADA (Francisco), *La catedral de Santa María de Monzón y su diplomático*. Huesca: Diputación, Monzón: Ayuntamiento, 1997. 616 pp.: il.

Catàleg dels protocols notariais de Tarragona: 1472-1899, per Isabel COMPANYS I FARRERONS i la direcció de Jordi PIQUÉ I PADRÓ. Barcelona: Fundació Noguera, 2000. 546 pp. (Inventaris d'arxius notariais de Catalunya, 23).

La catedral de Girona. Redescobrir la seu romànica: els resultats de la recerca del projecte Progress, Pere FREIXAS. [et al.]. Girona: Ajuntament, 2000. 123 p.: il.

CIFUENTES COMAMALA (Lluís), *La medicina en las galeras de la Corona de Aragón a finales de la Edad Media: la caja del barbero y sus libros*. Barcelona: J. Uriach, 2000. 16 pp.: il. (Medicina e Historia, 4).

CONGRÉS D'ARQUEOLOGIA MIEVEVAL I MODERNA DE CATALUNYA (1. 1998. IGUALADA), *Ir. Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya: 13-15 de nov. de 1998: Actes*, organitza ACRAM, Associació Catalana per a la Recerca en Arqueologia Medieval... [et al.]. [S.l.]: ACRAM, 2000. 525 pp.: il.

CONGRÈS D'HISTÒRIA DEL NOTARIAT CATALÀ (2. BARCELONA), *Actes del II Congrés d'Història del Notariat Català*, a cura de Juan José LÓPEZ BURNIOL i Josep Maria SANS I TRAVÉ. Barcelona: Fundació Noguera, 2000. 556 pp. (Estudis, 23).

CONGRESO DE ARCHIVEROS DE LA IGLESIA EN ESPAÑA (15. 1999. SANTIAGO DE COMPOSTELA), *Peregrinación y santuarios en los archivos de la Iglesia. Santoral hispano-mozárabe en las diócesis de Espa-*

ña: *Actas del XV Congreso de la Asociación celebrado en Santiago de Compostela: primera parte: 13 al 17 de sept. 1999*, ed. dirigida y preparada por Agustín HEVIA BALLINA. Oviedo: Asociación de Archiveros de la Iglesia en España, 2001. 567 pp. (Memoria Ecclesiae, 18).

CONGRESO INTERNACIONAL SOBRE HISTORIA DE LAS UNIVERSIDADES HISPÁNICAS (5º 1998 SALAMANCA), *Las universidades hispánicas: de la monarquía de los Austrias al centralismo liberal: V Congreso Internacional sobre Historia de las Universidades Hispánicas*, Luis E. RODRÍGUEZ-SAN PEDRO BEZARES. Salamanca: Universidad de Salamanca, 2000. 2 vols.

La chevalerie en Castille à la fin du Moyen Âge: aspects sociaux, idéologiques et imaginaires, ouvrage dirigé par Georges MARTIN. Paris: Ellipses, 2001. 284 pp.

Documentos de los Reyes Católicos (1492-1504), ed. de Antonio GOMARIZ MARÍN. Murcia: Academia Alfonso X El Sabio, 2000. XCVIII, 1.330 pp. (Colección de documentos para la historia del reino de Murcia, 20).

Documentos relativos a los oficios artesanales en la Baja Edad Media, ed. de María MARTÍNEZ MARTÍNEZ. Murcia: Academia Alfonso X El Sabio, 2000. XLVII, 239 pp. (Colección de documentos para la historia del reino de Murcia, 21).

FELIU I MONFORT (Gaspar), *La demografía baixmedieval catalana: estat de la qüestió i propostes de futur*, "Revista d'Història Medieval", 10 (1999), pp. 13-43.

FERRER I MALLOL (Maria Teresa), *La guerra d'Arborea alla fine del XIV secolo*, "Giudicato d'Arborea e Marchesato di Oristano: proiezioni mediterranee e aspetti di storia locale: Atti del 1º Convegno Internazionale di Studi: Oristano, 1997. [S.l.]: ISTAR, Istituto Storico Arborense per la Ricerca e la Documentazione, [1998]. pp. 535-620.

—, *Esclaus i lliberts orientals a Barcelona. Segles XIV i XV*, "De l'esclavitud a la llibertat. Esclaus i lliberts a l'Edat Mitjana" (M.T. Ferrer; J. Mutgé, eds.) (Actes del Col·loqui Internacional, Barcelona 1999), Barcelona, CSIC, Institució Milà i Fontanals, 2000, pp. 167-212.

—, *L'instrument notarial: segles XI-XV*, "II Congrés d'Història del Notariat Català: Actes". Barcelona: Fundació Noguera, 2000. pp. 29-88.

—, *La organización militar en Cataluña en la Edad Media*, "Revista de Historia Militar", núm. extra (Madrid, 2001). pp. 119-222.

—, *Pellegrinaggi e giubilei in Catalogna: i monasteri di Montserrat e di Sant Pere de Rodes e le destinazioni più lontane*, "Gli Anni Santi nella Storia: Atti del Congresso Internazionale, Cagliari 16-19 ott. 1999 (Cagliari: Edizioni AV, 2000), pp. 315-347.

—, DURAN I DUELT (Daniel), *Una ambaxada catalana a Constantinoble el 1176 i el matrimoni de la princesa Eudòxia*, "Anuario de Estudios Medievales", 30/2 (Barcelona, 2000), pp. 963-977.

FIGA I FAURA, (Lluís), *Miscel·lània Lluís Figa i Faura*, a cura de Jordi FIGA I

LÓPEZ-PALOP. Barcelona: Fundació Noguera, 2000. 682 pp. (Estudis, 24).

GARCÍA FITZ (Francisco), *Ejércitos y actividades guerreras en la Edad Media europea*. Madrid: Arco Libros, 1998. 78 pp. (Cuadernos de Historia, Arco Libros, 50).

GONZALVO I BOU (Gener), *Poblet, panteó reial*. Barcelona: Dalmau, 2001. 95 pp. (Episodis de la Història, 328).

El hogar de los Borja: 2000, Any Borja: Xàtiva, Museu de l'Almodí, Antic Hospital Major, del 16 de diciembre de 2000 al 28 de febrero de 2001: [catálogo de la exposición]. València: Generalitat Valenciana [etc.], 2001. 383 pp.: il.

JOURNÉES INTERNATIONALES D'HISTOIRE (19. 1997. FLARAN), *L'artisan au village dans l'Europe médiévale et moderne: actes des XIXes Journées Internationales d'Histoire de l'Abbaye de Flaran, septembre 1997*, M. MOUSNIER, éd. Toulouse: Presses Universitaires du Mirail, 2000. 336 pp. (Flaran, 19).

Liber privilegiorum civitatis et regni Valencie, ed. crítica per Josepa CORTÉS. València: Universitat de València, 2001. Vol. 1, *Jaume I: 1236-1276*. 254 pp.: il. (Fonts Històriques Valencianes, 1).

Libre de diverses statuts e ordinacions fets per lo Consell de la vila de Algezira, ed. a cura d'Aureliano J. LAIRÓN PLA. València: Universitat de València, 2001. 255 pp. (Fonts Històriques Valencianes, 4).

Il libri Iurium della Repubblica di Genova, a cura di Dino PUNCUH, Antonella ROVERE. Roma: Ufficio Centrale per i Beni Archivistici, 1992-2000. Vol. 1,6, a cura

de Maria BIBILONI. 558 pp. (Pubblicazioni degli Archivi di Stato. Fonti, 32).

Lletres reials a la ciutat de Girona: 1293-1515, estudi i ed. a cura de M. Josepa ARNALL I JUAN. Barcelona: Fundació Noguera, Girona: Ajuntament de Girona, 2000. 2 v. (1021 pp.) (Diplomataris, 22-23).

LUTTRELL (Anthony), *The military orders: further definitions*, "Sacra militia: rivista di storia degli Ordini militari", 1, núm. 1 (Génova, 2000), pp. 5-10.

MICHAUD (Francine), *Un signe des temps: accroissement des crises familiales autour du patrimoine à Marseille à la fin du XIIIe siècle*. Toronto: Pontifical Institute of Mediaeval Studies, 1994. XXIII, 232 pp.: il. (Studies and texts, 117).

MUNDÓ (Anscari M.), *De quan hispans, gots, jueus, àrabs i francs circulaven per Catalunya*. Discurs llegit el 8 de març de 2001 a l'acte de recepció a la Reial acadèmia de Bones Lletres. Contesta per Antoni PLADEVALL I FONT. Barcelona, Reial Acadèmia de Bones Lletres, 2001. 122 pp.

MUTGÉ VIVES (Josefa), *Contribució a l'estudi de les relacions polítiques i comercials a la Mediterrània occidental: anàlisi d'un procés de l'any 1442, conservat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona*, Acti del "XVI Congresso Internazionale di Storia della Corona d'Aragona" (1997), Napoli, 2000. (2 vols.) Vol. 2, pp. 117-1159.

—, *Documents de Cancellaria reial sobre el monestir de Sant Pau del Camp de Barcelona (1402-1450)*, "Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia", 20-21 (Barcelona, 1999-2000), pp. 663-682.

—, *Les ordinations del municipi de Barcelona sobre els esclaus*, "De l'esclavitud a la llibertat. Esclaus i lliberts a l'Edat Mitjana" (M.T. Ferrer; J. Mutgé, eds.) (Actes del Col·loqui Internacional, Barcelona 1999), Barcelona: CSIC. Institució Milà i Fontanals, 2000, pp. 245-264.

NAVARRO BENITO (Myriam), *Los castillos de la Orden de Montesa en la Baja Edad Media valenciana*. Alicante: Universidad de Alicante, 2001. 256 p: il. (Monografías (Universidad de Alicante. Publicaciones).

PELÁEZ (Manuel J.), *La beauté et la laideur dans la pensée de l'évêque d'Elne, Francesc Eiximenis*, "Le beau et le laid au Moyen Âge" (Aix en Provence: Cuer Ma Université de Provence, 2000). pp. 415-419.

—, *Jueces, abogados y notarios en el pensamiento de Francesc Eiximenis*, "Juges et criminels: études en hommage à René Martinage" (Lille, 2000). pp. 9-15.

—, *Notas sobre la potestad normativa en Cataluña*, "El territori i les seves institucions històriques: Actes: Ascó, 1997" (Barcelona: Fundació Noguera, 1999). pp. 499-515.

Pierre II de Savoie: "Le petit Charlemagne" (†1268): Colloque international, Lausanne, 30-31 mai 1997, études publiées par Bernard ANDENMATTEN, Agostino PARAVICINI BAGLIANI, Eva PIBIRI. Lausanne: Fondation Humbert et Marie José de Savoie: Université de Lausanne, 2000. 444 pp.: il. (Cahiers lausannois d'Histoire Médiévale, 27).

PIÑOL ALABART (Daniel), *El notariat públic al Camp de Tarragona: història, activitat, escriptura i societat: segles XIII-*

XIV. Barcelona: Fundació Noguera, 2000. 411 p. (Estudis, 27).

Registros de la Casa de Francia, ed. de Juan CARRASCO, Pascual TAMBURRI. Pamplona: Departamento de Educación y Cultura, 1999-2000. T. 3, *Felipe I el Hermoso: 1290-1291*. T. 4, *Felipe I el Hermoso: 1293-1294*. (Acta Vectigalia Regni Navarrae. Serie I, Comptos reales. Registros, 3, 4).

Rentas, producción y consumo en España en la Baja Edad Media: sesiones de trabajo. Seminario de Historia Medieval: [11-12 de mayo de 2000 en Zaragoza]. Zaragoza: Universidad de Zaragoza, 2001. 131 pp. (Publicaciones del Departamento de Historia Medieval, Ciencias y Técnicas Historiográficas y Estudios Árabes e Islámicos, 26). (Aragón en la Edad Media)

El sector nord de la ciutat de Girona: de l'inici al segle XIV, per Josep CANAL ... [et al.]. Girona: Ajuntament de Girona, 2000. 169 p.: [1] h. pleg: il.

SALICRÚ I LLUCH (Roser), *Entre el reclamo de les terres islàmiques i l'escapada septentrional: la institucionalització de la por a les fugues d'esclaus a la Catalunya Medieval*, "De l'esclavitud a la llibertat. Esclaus i lliberts a l'Edat Mitjana" (M.T. Ferrer; J. Mutgé, eds.) (Actes del Col·loqui Internacional celebrat a Barcelona, 1999), Barcelona, CSIC, Institució Milà i Fontanals, 2000, pp. 87-134.

—, *La presència comercial catalano-aragonesa al sultanat de Granada durant el regnat d'Alfons el Magnànim*, "XVI Congreso Internazionale di Storia della Corona d'Aragona" Celebrazioni Alfonsine)

(1997), Napoli, 2000 (2 vols.), II, pp. 1173-1200.

—, *Entre Cristiandad e Islam en el Mediterráneo Ibérico*, "XXVII Semana de Estudios Medievales, Estella, 2000: Itinerarios medievales e identidad hispánica", Pamplona, Gobierno de Navarra, Depto. de Educación y Cultura, 2001, pp. 83-112.

SÁNCHEZ MARTÍNEZ (Manuel); MARTÍNEZ MARTÍNEZ (María), *El reino de Murcia en la alianza castellano-aragonesa contra el sultanato nazarí (1329)*, "IV Jornadas Luso-Espanholas de História Medieval: As relações de fronteira no século de Alcañices". Actas, II, Porto, 1998, pp. 1.135-1.168.

SÁNCHEZ MARTÍNEZ (Manuel), *Sobre la vid y el vino en las "ordinacions" municipales de la Cataluña medieval*, en "La vite e il vino. Storia e Diritto", Roma, Carocci editore, 2000, I, pp. 109-147.

—, *Muslims in the Iberian Peninsula, the Mediterranean coast and its islands*, "History of Humanity, Scientific and Cultural Development", IV ("From the Seventh to the Sixteenth Century"), Paris-New York, UNESCO, 2000, pp. 348-360.

VELA AULESA (Carles), *La col·lació, un apat medieval poc conegut*, "La Mediterrània, àrea de convergència de sistemes alimentaris: segles V-XVIII: Jornades d'Estudis Històrics Locals", 14 (Palma: IdEB, 1995). pp. 669-686.

—, *Les marmessories de Francesc Canes, especier i ciutadà de Barcelona, i de Sança, la seva esposa: 1381-1386*, "Miscel·lània de Textos Medievals", 8 (Barcelona, 1996). pp. 463-521

—, *Naves y marinos vascos en Barcelona a partir de los registros de cosas vedades: 1438-1449*, "Itsas memoria: revista de estudios marítimos del País Vasco", 3 (San Sebastián, 2000). pp 629-647.

—, "*Per ço com gran fretura és de vianda en la nostra host...*" *L'aviuallament de l'exèrcit de Jaume II en la campanya de Múrcia, 1296*, "Anales de la Universidad de Alicante", 11 (Alicante, 1997). pp. 599-630.

VICIANO NAVARRO (Pau), *Catarroja: una senyoria de l'Horta de València en l'època tardomedieval*, pròleg d'Enric GUINOT. Catarroja: Ajuntament, 1989. 149 p. (Col·lecció Josep Servès de documentació i recerca, 6).

Villages pyrénéens: morphogenèse d'un habitat de montagne: colloque, Maurice BERTHE et Benoît CURSENTE, ed., [sous l'égide de l'Unité Mixte de Recherches France-Meridional et Espagne, FRAMES-PA]. Toulouse: Université de Toulouse-Le Mirail: CNRS, 2001. 300 pp.: il.

Viure en un castell de la frontera [cd-Rom]: passeig virtual pels segles XI i XII, Eloi BIOSCA I FRONTERA, Marta SANCHO I PLANA, Teresa VINYOLES I VIDAL. Universitat de Barcelona, 2000. 1 disco óptico en estuche + 1 folleto (Team, 4).

VOISENET (Jacques), *Bêtes et hommes dans le monde médiéval: le bestiaire des clercs du Ve au XIIe siècle*, préface de Jacques LE GOFF. Turnhout: Brepols, 2000. XVI, 535 pp.: il.